

[Bording.]

denne Forsigtighed bliver saa stærk, at man i disse Foreninger kun vil optage Medlemmer, der søger Laan, som man er vis paa der er Sikkerhed nok for, vil Forslaget ingen Betydning faa, for det er for de kriseramte, man skulde vedtage Lovforanstaltninger, det er ikke dem, man skulde komme til Hjælp; det er ikke dem, der i Forvejen har Adgang til at kunne laane, fordi de kan stille Sikkerhed. Hvis Sikkerhed ikke er til Stede, kan jeg ikke læse Forslaget og heller ikke de Udtalelser, den højtærede Landbrugsminister er fremkommet med, anderledes, end at saa vil Staten ikke godkende saadanne Foreninger. Hvis der er nogen som helst Risiko for Staten ved disse Foreninger, nægter den Godkendelse af dem, for Staten maa ikke have noget Tab paa disse Udlaan. I begge Tilfælde vil Forslagets Gennemførelse ingen Betydning faa for de kriseramte Landbrugere. Jeg behøver kun at henvise til de allerede eksisterende Drifts-laaneforeninger, som blev oprettet i Henhold til en Lov, der blev gennemført under det socialdemokratiske Ministerium. Det viser sig, at disse Drifts-laaneforeninger i høj Grad stagnerer og ikke ser Mulighed for at kunne udnytte de Beløb, der er stillet til Raadighed, skønt disse Foreninger er baseret paa et Grundlag og paa Principper, der ikke tilnærmelsesvis stiller saa stærke Krav til Medlemmernes Solidaritetsfølelse, som der stilles til de Foreninger, Ministeren her har stillet Forslag om at oprette. De allerede eksisterende Drifts-laaneforeninger er bygget paa begrænset Ansvar, det er ikke solidarisk Ansvar. Medlemmerne hæfter kun for det Beløb, de har tegnet sig for, medens Medlemmerne i de Foreninger, som her tænkes stiftet, kan risikere, hvis der er nogle, som ikke kan svare det, de har tegnet sig for, da at skulle være med at bære Tabet. Det er en ret vidtgaende solidarisk Forpligtelse, som man kan være sikker paa Landbrugere vil være forsigtige med at gaa ind paa for Øjeblikket. I de nu eksisterende Drifts-laaneforeninger hæfter man altsaa kun for det Beløb, man har tegnet sig for, og dernæst har man fra Statens Side her stillet sig paa det Standpunkt, at hvis det sker, at der kommer Tab gennem disse Udlaan, deltager Staten i Risikoen med indtil Halvdelen af det Beløb, der kan blive Tale om. Det vil altsaa sige, at det i høj Grad er Hjælp til Selvhjælp, det paakalder Solidaritetsfølelsen, det paakalder Hjælp fra disse Landbrugeres Standsfæller. Og dog er det gaaet saaledes, skønt de Vilkaar, man her har givet Landbrugere er langt gun-

stigere end efter af det Ministeren fremsatte Forslag, at disse Foreninger desværre ikke tilnærmelsesvis har kunnet udnytte de Laan, der er stillet til Raadighed fra Statens Side, og vi har derfor ogsaa fra vor Side i det Lovforslag, som ligger til Behandling her paa Tingets Bord, stillet Forslag om visse Ændringer angaaende Drifts-laaneforeninger, som skulde medføre, at Loven vil faa større Betydning, end den har haft i de sidste Aar.

Vi stiller Forslag om, at der foretages en Rentenedsættelse, saaledes at Udlaan kan ske til Medlemmerne til en billigere Rente end hidtil. Vi stiller Forslag om, at der fra Statens Side kan udlaanes et saa stort Beløb, at det svarer til hele Garantisummen — tidligere har man kun udlaant 80 pCt. af Garantisummen. Endelig stiller vi det Ændringsforslag, at Statens Risiko gaar ind med Halvdelen overfor eventuelle Tab, uanset hvor meget der er i Reservefonden. I Loven staar der, at Reservefonden først skal dække Tabet, og det betyder i Virkeligheden, at først og fremmest de Foreninger, som søger at arbejde paa et solidt og godt Grundlag og derfor oparbejder en Reservefond for at have noget at staa imod med, hvis der kommer en Risiko, selv vil komme til at bære Tabet, hvorimod Foreninger, som er mindre forsigtige, straks faar Staten til at betale Halvdelen af Tabet. For at undgaa denne Uretfærdighed og for at hjælpe til, at Foreningerne kommer til at arbejde paa en saa god og solid Basis som vel muligt, stiller vi Forslag om, at Staten gaar ind med Risikoen for Halvdelen af Tabet, uanset Reservefonden. Vi har tidligere sagt her i Tinget fra vor Side, at vi vilde intet som helst have imod, at man ændrede Loven paa det Punkt, at saadant Laan kun kan ydes til Landbrug, som ikke har over 12 000 Kr.s Jordværdi. Det vil med andre Ord sige, at det kun gælder for Husmænd. Det er Husmænd, som har bragt dette Forslag frem i sin Tid, og derfor var det naturligt, at det var dem, som kom til at nyde godt af Forslagets Gennemførelse, men vi har sagt for vort Vedkommende, at hvis der fra større Landbrugeres Side er Ønske om at faa et lignende Forslag gennemført til Fordel for dem, naar de er i Vanskeligheder, har vi intet imod det, og derfor kan der ikke være det fjerneste i Vejen for, at vi for vort Vedkommende kan gaa med til en Ændring paa det Punkt, saa at Loven kan faa nogen Virkning ogsaa for større Landbrugere. Hvis ikke disse Principper lægges til Grund for Forslaget